

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Nečuvveno nasilje vladne večine

Osem opozicijskih poslancev izključenih za tri seje

Današnja seja Narodne skupščine je bila zopet nad vse burna. — Vlada večina je brez pravega povoda izključila osem poslancev opozicije.

— Beograd, 8. junija. V skrajno napihni atmosferi se je danes zopet sestala Narodna skupščina. Kakor po zadnjih dogodkih ni bilo drugače pričakovati, je bila današnja

seja izredno viharna,

tako, da skupščina opoldne, ko to poročamo, še sploh ni prišla na dnevni red. Seja je znova pokazala, da je tako vladni kakor opozicijski tabor odločen iti do skrajnosti in da o kakem pomirjenju med vlado in opozicijo ne more biti več govora. Opozicija je še v zadnjem trenutku izjavila svojo pripravljenost, opustiti nadaljnjo obstrukcijo, toda vlada je izjavila odklonila neno zahtevo po parlamentarni anketi, ki naj preišče krvave dogodke v Beogradu. Opozicija smatra to postopanje vlade za napoved borbe na moč in je temu primerno uravnavala svoje postopanje.

Konflikt se je z današnjo sejo Narodne skupščine še poostрил. Skupščinski predsednik dr. Perić je namreč predlagal izključitev osem poslancev KDK od treh sej radi dogodkov na zadnji seji Narodne skupščine. Opozicija smatra to za dokaz, da jo hoče vlada oropati njene osnovne parlamentarne pravice, da kontrolira delo vlade. Trenutno še ni znano, kako bo opozicija na to provokacijo odgovorila, vendar pa vlada v vseh parlamentarnih krogih bojazan, da mora voditi nasilje vlade in njene večine nad opozicijo do skrajno kvarljivih posledic.

Potek današnje seje

Sejo je otvoril predsednik Narodne skupščine dr. Perić ob 10. Že pri čitanju zapisnika je prišlo do ostrega konflikta med vlado in opozicijo, ki je zatrevljala, da je

zapisnik zopet falsificiran.

Poslanec dr. Maček je zahteval besedo in dokazoval, da je predsednik Narodne skupščine na zadnji seji kršil poslovnik. Zaključil je sejo z dostavkom, da bo prihodnja seja sklicana pismenim putem. Šele pozneje, ko je bila seja že zaključena, je narekoval steno-gram, da se bo vršila prihodnja seja 8. junija. Iz tega je razvidno, da je hotel predsednik opozicijo namenoma napadno informirati.

Vukičevića zopet ni!

Posl. Vilder: Zakaj ni tu predsednika vlade? Že zopet sabotira Narodno skupščino. Pozovite ga, naj takoj pride. Skupščinski predsednik dr. Perić je nato zavračal očitke dr. Mačka, češ da se zapisnik popolnoma strinja s potekom seje. Pri glasovanju je vladna večina osvojila stališče skupščinskega predsednika in zapisnik odobril.

Posl. Maštrović je nato v daljšem govoru znova dokazoval, da je predsednik Narodne skupščine kršil člen 105 skupščinskega poslovnika, ker ni naznačil, kdaj se bo vršila prihodnja seja. — Vlada večina je njegovo zahtevo, naj se to v zapisniku ugotovi, ponovno odklonila.

Radikalni nezadovoljnejši nočejo glasovati za vlado.

Vzbudilo pa je splošno pozornost, da so se ugledni radikalni voditelji kakor dr. Ninčič, Uzunović, dr. Krstić in drugi med glasovanjem odstranili, kar smatrajo v nekaterih krogih za dokaz, da se radikalni nezadovoljnejši ne strinjajo s postopanjem vlade napram opoziciji.

Med neprestanim prerekanjem opozicije z vladno večino je predsednik nato začel čitati nujne perdlage, ki jih je vložila KDK. Prva je bila prečitana

obtožba proti notranjemu ministru dr. Korošcu

Med čitanjem obtožbe se je prerekanje vedno znova ponavljalo. Opozicija je z največjim ogorčenjem obsojala dr. Korošca in slišali so se neprestani medklici: «Rabelj naše omladine! Mussolinijev policaj! Doli krvava vlada!» itd. Skupščinski predsednik je nato izjavil, da bo prišla ta obtožba v določenem roku na dnevni red.

Višek napetosti pa je nastopil, ko je znova povzel besedo predsednik Narodne skupščine dr. Perić ter izjavil, da je iz zapisnika zadnje seje razvidno, da so nekateri opozicijski poslanci s svojim početjem onemogočili razpravo. Zato predlaga

izključitev osem poslancev KDK od treh sej

in sicer: dr. Nikola Dragišević (SDS), Ivan Gradnja (HSS), dr. Ivan Krajač (HSS), Jakob Jelašin (HSS), dr. Miloš Tupanjanin (zemljoradnik in Čeda Kokošević (zemljoradnik), Ljubomir Maštrović (HSS), Rude Bačinić (HSS).

Ta predlog skupščinskega predsednika je izzval v vrstah opozicije nepopisno ogorčenje. V dvorani je nastalo splošno prerekanje in izgledalo je, da bo vsak trenutek prišlo do dejanskega spopada.

Predsednik dr. Perić je v največjem nemiru utemeljeval ta svoj predlog, naglašujoč, da sicer obžaluje zadnje dogodke, da pa je moral radi nemira, ki so ga povzročali opozicijski poslanci, dvakrat prekiniti sejo in smatra zato za primerno, da se krivici kaznujejo.

Pribičević: Zakaj provocirate? Mi smatramo to za napoved borbe na nož in vam povemo, da se je ne bojimo. Zakaj ne kaznujete ubijalcev naše omladine?

Vilder: Kje je dr. Korošec, da da policiji povelje, naj nas postreli?

Opozicija je zahtevala, naj se o tem predlogu vrši debata. Predsednik dr. Perić pa je to odklonil, češ da dovoli samo enemu izmed njih, ki so predlagali za izključitev, da govori največ 15 minut. Ta izjava je razburjenje še povečala. Z vseh strani so padali klici: «Že zopet kršite pravilnik! Dr. Korošec prepoveduje shode, a vi nam hočete celo v skupščini zabraniti besedo.» Nas ni izvolila policija kakor vas, in nam tudi ne bo predpisovala, kdaj smemo govoriti.

V največjem nemiru je končno dobil besedo posl. dr. Maček, ki je v svojem govoru konstatiral, da dogodkov na zadnji seji Narodne skupščine ni izzvala opozicija, marveč vladna večina, odnosno predsednik Narodne skupščine, ki sploh noče več poznati poslovnika. Največjo pozornost pa je vzbudil

nastop radikala Nastasa Petrovića

ki se je popolnoma pridružil naziranju opozicije ter ugotovil, da je predsednik tudi na današnji seji že ponovno kršil poslovnik, med drugim tudi s tem, da ni povedal, zakaj predlaga kaznovanje poslovnika. Vlada bi očitno želela posnemati Mussolinija in bi najraje uniformirala Narodno skupščino, da bi ji lahko dajala povelja. Nastas Petrović je še posebej povdaril, da predstavlja to postopanje vlade povsem nepotrebno izzivanje opozicije, kar mora napetost le še povečati.

Med tem se je prerekanje tako stopnjevalo, da ni bilo slišati nobene besede. Skupščinski predsednik je neprestano zvonil in pozival poslance k redu, končno pa je ob pol 12.

sejo prekinil

Vlada se je takoj nato umaknila v ministrsko sobo, v Narodni skupščini pa vlada še vedno nepopisno kraval. V vrstah KDK izjavljajo, da izključeni poslanci ne bodo zapustili dvorane, marveč bodo počakali, da jih predsednik s žandarmi izžene.

— Beograd, 8. junija. Po polurnem odmoru je predsednik dr. Perić odredil nadaljevanje seje.

Prvi je dobil besedo posl. Kokošević, ki je izjavil, da je največji sovražnik naše države sedanja vlada, ki neti med narodom nezadovoljstvo in bo nosila tudi vso odgovornost za posledice. Govornik je ostro napadel notranjega ministra dr. Korošca, ki je v opoziciji toliko govoril o svobodi, danes pa je najhujši janičar. Ne samo, da prepoveduje shode opozicije, popolnoma nezakonito preganja opozicijski tisk. Govornik navaja zadnje zaplembе, ki jih je sodišče po vrsti razveljavilo in naglašal, da bo moral dr. Korošec za vse to še dati

odgovor. Med njegovim govorom je prišlo znova do viharja in bučnega prerekanja, ki do konca seje ni več ponehalo.

Poslanec Dragišević je govoril o kršitvi poslovnika in naglasil, da se bo dal samo s policijo odstraniti iz skupščine. Njega je poslal semkaj narod po svoji svobodni volji in si svojih parlamentarnih pravic ne da vzeti. Ukloni se le nasilju.

med splošnim prerekanjem je nato predsednik sporočil, da je dobil dva predloga. Prvi, naj se izvede poimensko glasovanje o izključitvi. Po izvršeni pozivki je objavil, da je navzočih vsega 245 poslancev. Takoj nato pa je sledilo

poimensko glasovanje o izključitvi. — Vlada večina je predlog dr. Perića sprejela in

izključila osem poslancev KDK

Izključitev je izzvala ogorčene proteste pri opoziciji. V splošnem prerekanju je predsednik ob 12.30 naglo

zaključil sejo

in sporočil, da se bo vršila prihodnja jutri dopoldne s istim dnevnim redom. Vsekakor bo tudi jutrišnja seja zelo viharna, ker naglašajo izključeni, da bodo klub izključitvi prišli na sejo in da se puste samo s silo odstraniti iz Narodne skupščine.

Novi naklepi Italije na Balkanu

Proglasitev Albanije za monarhijo in ustanovitev carinske unije med Italijo in Albanijo

Ahmed beg Zogu dobi za tiranski pakt in »obrambno« pogodbo albanski prestol. — Bojazan pred novimi konflikti med Jugoslavijo in Italijo. — Demarš Francije in Anglije v Rimu in Tirani.

— Beograd, 8. junija. Tukajšnji diplomatski krogi so prejeli obvestilo, da je revizija ustave v Albaniji v zvezi z namero Italije proglasiti Albanijo za monarhijo in ustoličiti Ahmeda bega Zogu za prvega albanskega kralja.

Kakor znano, je Ahmed beg Zogu že l. 1925. hotel proglasiti samega sebe za albanskega kralja. Italijanska diplomacija je v načelu na to pristala, zahtevala pa je od Ahmeda bega Zogu razne koncesije. Tako se je rodil znani tiranski pakt. Italija se je ob sklenitvi tega pakta obvezala podpirati proglasitev Albanije za monarhijo in Ahmeda bega Zogu za albanskega kralja. Konflikt pa, ki je nastal zaradi tiranskega pakta med Italijo in Jugoslavijo, je to namero začasno preprečil, ker je morala Italija pod pritiskom Anglije in Francije vsaj začasno opustiti svojo agresivno politiko v Albaniji.

Tako je v tej akciji l. 1927. nastalo nekako zatijše. Med tem pa je nastal v Albaniji, zlasti v južnih pokrajinah velik odpor proti Ahmed beguemu režimu. To nezadovoljstvo je zatrl Ahmed beg Zogu s pomočjo italijanskega denarja in orožja, a Italija je izsilila znano obrambno pogodbo z dne 22. novembra 1927. Takoj nato je sledila znana akcija za proglasitev ca-

rinske unije med Italijo in Albanijo. Ta akcija ni bila brez vsake osnove, kakor se je skušalo zatrevjati v službenih krogih in je sedaj stavljena znova na dnevni red. Italija je vezala proglasitev Albanije za monarhijo na ustanovitev carinske unije med Italijo in Albanijo.

V tukajšnjih diplomatskih krogih posvečajo tej akciji veliko pozornost in ne prikrivajo bojazni, da bi proglasitev carinske unije in ustoličenje Ahmeda bega Zogu za albanskega kralja izzvala nov konflikt med Jugoslavijo in Italijo, ki bi bil mnogo resnejši nego so bili vsi dosedanj spori.

V dobro poučenih krogih doznava vaš dopisnik, da nameravata Francija in Anglija podpreti v tej zadevi energično demarš v Rimu in Tirani ter tako Italijo kakor Albanijo opozoriti na to, da lahko rodi ta akcija za obe državi skrajno neupodobne posledice.

— Tirana, 8. junija. Včeraj sta zbornica in senat razpravljala o sprejembi albanske ustave. V smislu člena 141 ustave je bil sprejet sklep, da se sestane senat in zbornica danes dopoldne k skupni seji, ki se bo prerasla za ustavotvorno skupščino ter bo sklepala o nameravani reviziji ustave.

Male senzacije ljubljanske kronike

Truplo neznanе utopljenke v Ljubljani. — Težka avtomobilska nesreča. — Dva homoseksualca pod ključem. — Tatvina in vlom.

Ljubljana, 8. junija.

Pregovor pravi, da gre tretjič rado. Pretekli teden so namreč potegnili iz Ljubljane dve utopljenki, danes popoldne je pa javila orožniška postaja v Vevčah, da so ob 9 zjutraj iz vode zopet potegnili truplo neke utopljenke, čije identiteta dosedaj še ni ugotovljena. Utopljenko so opazili kosci ki so kosili travo na desnem bregu Ljubljane, blizu vevške papirnice. Obvestili so takoj orožnike, na kar je odšel na breg Ljubljane komandir orožniške postaje narednik Sušnik v spremstvu dveh orožnikov. Utopljenko so potegnili iz vode in ker ni bilo na truplu nobenih znakov nasilja, je komandir odredil, da truplo prepeljejo v mrtvašnico sv. Urha v Dobrunjah.

Utopljenka je stara okoli 50 let, je podolgatega obraza, ima sive oči in kostanjeve v dve kiti spletene lase. Postave je srednje, v ušesih pa je imela zlate uhane z zelenimi kamenčki. Nosila je črno krilo, črne nogavice, bel modrček in sive triko hlače. Uhani so ostali v svrhu lažje ugotovitve utopljenkine identitete na orožniški postaji v Vevčah.

Snoči kmalu po polnoči se je pripetila na Sv. Petra cesti težka avtomobilska nesreča. ki k sreči ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je bila materialna škoda zelo velika. Šofer in mehanik Anton Godec se je vozil s svojimi prijatelji z avtomobilom po mestu. Kmalu po polnoči se je avtomobil na Sv. Petra cesti z vsilo silo zaletel v neko hišo. Karambol je bil tako silovit, da je odletel velik kos zidu, avtomobil se je pa na sprednjem delu popolnoma razbil in bo najbrž za vožnjo neuporaben.

Pri nesreči sta bila šofer Godec in Logar precej težko poškodovana in sta obležala

nezavestna. Z rešilnim avtom so ju prepeljali v bolnico. Njuno stanje je precej kritično in sta oba bruhala kri. Godec se baje vse dopoldne ni zavedel.

Kakor smo že poročali, je valsejem privabil v Ljubljano razne temne elemente, žeparje, vlomilce in slično sodrgo. Med drugimi pa je zaneslo v Ljubljano tudi dva homoseksualca iz kršne Bosne, ki sta tukaj v mestu lovila svoje žrtve. Bila sta to Edhen H. in Mehmed B. Oba sta ložirala v nekem tukajšnjem hotelu. Včeraj popoldne pa je vratar opazil, da je prišel H. popoldne večkrat v svojo sobo, vsakokrat pa ga je spremljal kak deček, ki mu je nosil kovčeg. Okoli 19. se je H. zopet vrnil in tudi to pot ga je spremljal neki mladenič. Vratar je postal pozoren in stopil za njima v sobo. Bil je baš priča, kako se je deček upiral Bosancu in skušal pobegniti. Seveda je nasilnejšje svojo žrtev izpustil, ko je zagledal vratarja. Vratar je pozval v bližini službojočega stražnika. H. je sicer hotel pobegniti, vendar je bil prijet. Policija je prišla tudi njegovega tovariša Mehmeda, ki je bil vedno na straži, kadar je H. privelel kako žrtev.

Policija je zaslišala omenjenega dijaka, ki ga je H. nazadnje zvalil s seboj. Dijak je izpovedal, da ga je H. ustavil na frančiškanskem mostu in ga prosil, naj mu ne sme kovčeg v hotel. Nato ga je zvalil v sobo in ga skušal zlorabiti. Kdo so ostale žrtve muslimana, policija dosedaj še ni mogla ugotoviti.

Žrtev žeparjev je postal večer Josip Azman iz Ljubljane. Bil je tako neupravljen, da je v gostilni pri »Levu« med balnanjem obesil suknjič na drevo. Spreten žepar mu je iz suknjiča izmaknil listnico, v kateri je bilo 780 Din gotovine in več listin.

Tatvine je osumljen 25 do 30letni možki, ki je sumljivo stikal okoli gostilne.

V Šmarjah pri Sapu je bil te dni izvršen vlom v trgovino Ahlin. Tatovi so odnesli okoli 4000 Din gotovine, celokupna škoda pa znaša okoli 5000 Din. Orožniki so s pomočjo policije in policijskega psa, ki se je to pot zelo dobro izkazal, vlomilce kmalu izsledili. Vlomilca Viktor Zorc in Ivan Anžič sta bila prijeta in izročili so ju sodišču v Ljubljani.

Atentat na bolgarskega ministrskega predsednika

— Sofija, 8. junija. Ko je snoči ministrski predsednik Ljapčev odhajal s kolodvoza proti svojemu domu, ga je nenadoma napadel neki delavec in ga skušal z ostrim dvoreznim bodalom zabosti. Ljapčev je v zadnjem hipu odbil smrtonosni udarec ter se pri tem samo lažje ranil na desni roki. Napadalec so takoj prišli. Pri zaslišanju je priznal, da je hotel umoriti ministrskega predsednika. Podrobnosti o tem napadu drže oblasti v tajnosti, ker domnevajo, da gre za zaroto.

ČANTSOLIN SE ŽIV.

— Tokio, 8. junija. Vesti, da je Čangt solin že umrl, so se izkazale za neresnične. Snoči je bil operiran ter mu je bila amputirana desna noga. Takoj po operaciji je padel v nezavest, iz katere se doslej še ni prebudit. Zdravniki nimajo upanja, da ga ohranijo pri življenju.

ISKANJE NOBILA

— Rim, 8. junija. »Agencija Stefanie« poroča, da je parnik »Citta di Milano«, ki je spremljal generala Nobila v Severno ledeno morje, sprejel snoči nepopolno radiobrojavo, o kateri domneva, da prihaja od Nobilovega zrakoplova »Italia«. Doslej pa o »Italiji« ni še nobenega sledu. Italijanska vlada je odredila, da se zgradi kolikor mogoče daleč na severu provizorična radiopostaja, ker upa, da bo na ta način mogoče vjeti eventualne klice »Italije«.

ZOPET POTRES V GRČIJ.

— Atene, 8. junija. Snoči je bil v okolici Korinta zabeležen nov močan potres, ki je trajal 6 minut. Na hribu Thera se je odtrgala ogromna skala in drvela v dolino, vendar pa je običajna na prostem polju, tako da ni povzročila nikake škode. Pač pa je v vasi Lutaki porušeni več hiš, pri čemur je bilo več ljudi ranjenih, dva otroka pa ubita. Tudi v korintski lukki je povzročil potres mnogo škode. Med prebivalstvom vlada velika panika.

EKSPLOZIJA PLINA V PRAGI

— Praga, 8. junija. Včeraj ob petih popoldne se je dogodila velika eksplozija plina, ki je vzbudila v mestu veliko senzacijo. K sreči ni bilo človeških žrtv. V kanalu za poštni kabel so delavci odstranili neki pokrov, nakar je eksplodiral plin, ki se je nabral v kanalu; najbrže je kak pasant vrgel v kanal gorečo šibico ali cigareto. Eksplozija se je dogodila v ulici, kjer se nahaja redakcija »Narodnih Listov«, nedaleč od nemškega gledališča. Na nekaterih hišah so popokale vse šipe. Ranjen ni bil nihče, pač pa je materialna škoda precejšnja. (Eksplozija je bila torej enaka oni, ki je nedavno ponoči alarmirala Ljubljance, Op. ur.)

OLIMPIJADA.

— Amsterdam, 8. junija. Na včerajšnji tekmi med Urugvajem in Italijo je podlegla Italija po zelo lepi igri z rezultatom 3 : 2 (2 : 1).

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 0 — 22.935, Berlin 13.57 — 13.60 (13.585), Bruselj 7.919 — 7.949 (7.934), Budimpešta 0 — 9.0255, Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 7.981 — 8.011 (7.996), London 277.02 — 277.82 (277.42), Newyork 56.71 — 56.91 (56.81), Pariz 0 — 223.45, Praga 168.05 — 168.85 (168.45), Trst 0 — 299.3. Elekti: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 128 den., Pražedionca 930 den., Kreditni zavod 165 — 175, Vevče 105 — 0, Ruše 280 — 300, Stavbna 56 — 0, Šešir 105 — 0.

Lesni trg: Tendenca čvrsta. Zaključeni so bili 3 vagoni tramov po notri kupca, fco vag. nakl. post. po 250.

Deželni pridelki: Tendenca mlačna. Zaključki 10 vag. turščice in 3 vag. pšenice. Cene so ostale nespremenjene.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 799.60, Berlin 13.585, Milan 299.90, London 277.42, Newyork 56.82, Pariz 223.45, Praga 168.45, Curih 10.95.

Elekti: Vojna škoda 446.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.132, Dunaj 73.02, Berlin 124.05, Praga 15.37, Milan 27.31, Pariz 20.40, London 25.33, Newyork 518.80.

K pravdi o zdravlju proti raku

Primarij dr. Černič o Poljšakovem zdravlju proti raku. — Naši zdravniki bi z veseljem in ponosom sprejeli učinkovito sredstvo proti tej strašni bolezni.

Pred letom dni mi je prišla v ordinacijo še ne 20 letna deklica, polna življenja, in mi pokazala na plečetu podolgačo znamenje, ki da obetajo že nekaj let, v zadnjem času pa da se veča in jo srbi. Domači zdravnik jo je poslal, da ji to operiram. Kočček izreza, znamenja sem poslal v mikroskopično preiskavo, katere rezultat se je glasil »rak« t. j. raka podobno obolenje. Tri mesece na to se je pokazala v pazduhi bula, ki sem jo tudi operiral; mikroskopični izvid isti kot prvi. Povabil sem dekličino očeta k sebi in mu razložil hčerino obolenje ter tudi omenil, kako se bo bolezen razvijala in kakšen bo njen konec. Storit sem torej moral to, kar je nam zdravnikom najtežje in kar nam tako strašno greni veselje nad našim poklicom: očetu sem proglasil smrti obsodbo nad njegovo mlado hčerko. Danes je ta deklica že več mesecev v grobu, kljub temu, da je iskala pomoči tudi pri gornjeavstrijskem Zeileisu, o katerem so zagnali glas, da ozdravi vse bolezni, tudi raka.

Take in podobne reči doživljamo zdravniki, zlasti operaterji, dan za dnem. Pri vsakem takem slučaju se vedno znova prepražamo, kako slabotna, da, ničeva je naša umetnost in naša veda, kadar stojimo pred rakom. S kakšnim veseljem, s kakšnim trumom bi torej pozdravljali odrešenika, pa naj pride od koder - koli, ki bi nam dal orodje proti tej bolezni, da bi ga uporabljali pri tistih, ki se zatekajo k nam v svoji nevolji, da bi pa to orodje bilo v pridi tudi nam samim, kadar nas zagrabi ta usoda. In če bi bil ta odrešenik naš človek, Slovenec, bi bil naš ponos brezmejen, slovenski narod bi v tem trenutku najsrečnejši in najslavnejši, ker bi dal svetu sina nesmrtnika, nalik Francu Pasteuru, ki je dal človeštvu cepivo proti steklini, Angležu Listerju, katerega antisepsa je omogočila ogromen razvoj moderne kirurgije, Nemcu Ehrlichu z njegovim salvarsanom proti sifilis in Röntgenu z njegovimi žarki, Rusu Mečnikovu, znanemu biologu itd. ker bi pač ta naš človek dal človeštvu nekaj, kar iščejo najzboritejši duhovci vsega sveta že stoletja, kar je ravno sadnja leta stalno na dnevnem redu pri vseh posvetovanih zdravniških organizacijah vseh narodov, ne da bi mogli z mrtve točke: t. j. najti zdravilo proti raku. Niti tega še ne vemo, kaj ga povzroča.

Zdravniki torej nikakor ne moremo biti »neisprosnimi nasprotniki« g. Poljšaka in njegovega zdravlja, kakor to trdi g. Poljšak v »Slovencu« dne 27. maja. Res pa je, da smo skrajno skeptični, to pa radi tega, ker smo se že tolikokrat prepričali, kako kratka je slava vseh dosedanjih »sredstev proti rak«, kakor trlha umetnost Höllera Hansa, Zeileisa in podobnih »reševalcev« človeštva pred rakom. In da je »razlog nasprotovanja« (zdravniki seveda) v egoističnem in materialističnem vzgojnem sistemu na vseh šolah tega veka, podčrtava g. Poljšak v svojih izjavah! Da ta težki očeček zdravniškemu stanu osvetlim, naj pridobim sledeči dve pismi:

»Velesenjeni gospod učitelj! Čital sem članek v »Slov. Narod« o vašem zdravlju. Mene prav posebno zanima stvar o raku. Prosim vas, da mi pošljete primerno količino vašega zdravlja in navodila, ker želim vaše zdravlje in vašo metodo preiskovati na bolnikih kirurškega oddelka mariborske bolnice. Ravno sedaj imam več takih slučajev raka, ki bi bili prav primeri za opazovanje. 2. slučaj raka na obrazu, 1. na dojkah, 1. na debelem črevesu. O svojih opazovanjih bom poročal v zdravniških krogih. V nadi, da moji prošnji ustrežite, vas lepo pozdravlja udani dr. Černič, specialist za kirurgijo. V Mariboru, dne 18. 5. 1928.«

Odgovor: »Velesenjeni gospod primarij! Na vaš cenjeni list z dne 16. t. m. odgovarjam sledeče: Veseli me, da se zanimate za stvar, ki je pa že preizkušena. Razni gospodi zdravniki — specialisti in profesorji — se tudi zanimajo prav resno za novo iznajdbo ter novo metodo o zdravljenju tako, da jim zelo ugajajo vidni uspehi pri vseh bolnikih in tudi najtežjih slučajih. Preparator pa ne morem poslati posebno še iz tega razloga, ker ta ne obstoji iz enega mazila, temveč je sestavljen iz raznih preparatov, pri katerih je treba uporabljati poseben ključ, kateri ni tako enostaven. Celje 19. maja 1928.«

Ne vem, kaj je tu neisprosnost nasprotstvo, še manj mi je jasno, kje egoizem in materializem, ko prosim g. Poljšaka, da mi pomaga zdraviti nesrečneže v splošni bolnici v Mariboru, od katerih nimam prav ničesar, kar je g. Poljšaku gotovo znano, in ki so obenem navadno nemaniči — dočim jih g. Poljšak zahteva v Celje. Sploh ne vem, kako si g. Poljšak zadevo predstavlja; menda vendar ne tako, da bodo stotisoči takih bolnikov s celga sveta hodili se zdraviti v Celje h g. Poljšaku. Sicer pa o tehničnem izvedbi zdravljenja raka in drugih bolezni, ki jih našteva g. Poljšak v svojih izjavah, za enkrat še ne more biti govora. Prvo glavno maverje je to, kaj je na zdravlju g. Poljšaka proti raku in drugim boleznim. To temeljno vprašanje je še popolnoma nerešeno! Kar se je do zdaj šlo, so subjektivne trditve in želje g. Poljšaka in njegovega kroga.

Kar sem storil v svojem pismu, to ponavljam danes javno: G. Poljšak! V imenu trpečega človeštva vas prosim in vam, da pridete v Maribor in prinesete svoje zdravlje seboj. Kirurški oddelki mariborske splošne bolnice vam da vsak čas na raku in podobnih boleznih bolne na razpolago, ozdravite jih in jaz bom prvi, ki vam bom pel slavo do neba! Za tajno vašega preparata in vaše metode vam nudim kakor koli hočete jamstva. — Primarij dr. Mikko Černič, specialist za kirurgijo v Mariboru.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Težka železniška nesreča. — Prebrisan tat. — Krvavo ljubavno obračunavanje. — Prva žrtev kopanja v Splitu. — Nevihta in toča v Sremu.

Iz Oriovca poročajo, da se je na tamniški postaji pripetila večera težka nesreča, katere žrtev je postal sprevodnik Josip Kunaj iz Zagreba. Na postaji Oriovac sta se križala dva vlaka in to brzovlak iz Beograda in osebni iz Zagreba. Osební vlak iz Zagreba je prispel v Oriovac prvi in je čakal brzovlak iz Beograda. Pred kolodvorom je stal sprevodnik Kunej in ko je privozil vlak iz Beograda, je sprevodnik stekel preko proge v osebnemu vlaku, misleč, da bo ta brez njega odpeljal takoj po prihodu brzovlaka. Lokomotiva brzovlaka je pa sprevodnika zagrabil in ga vrgla kakih 20 m v stran. Sprevodnik je obležal težko ranjen in je kmalu nato odlegel težki poškodbi. Pokojni Kunej je bil rodom iz Istre. Po komisijem pregledu ga prepeljalo v Zagreb, kjer bo pokopan.

Prodajalec Mirko Šefović iz Zagreba je opazil, da mu nekdo krađe v trgovini že 7 mesecev čokolado, jajca, sir, sardine in denar. Storil je vse, da bi ulovil tata, toda ni mu uspelo. Ko je zapustil trgovino, so bila vrata zaprta. Med blagom je za zopet zmanjkalo čokolade in sira. Trgovca je izračunal, da mu je nevidni tat odnesel v 7 mesecih čokolado in drugih živil za 15.000 Din ter denarja v gotovini za več tisoč Din. Slednjič je trgovec prosil starega in izkušnega zagrebškega detektiva Zagajška, naj razjasni to tajinstveno tatvino. Trgovca je zaprl trgovino in odšel domov, detektiv se je pa skril v zasedo tako, da ga nihče ni videl in da je imel prost pogled na trgovino. Po 1. uri je detektiv videl, kako je pred trgovino prišel neki možiki, ki se je naslonil s krbtom na vrata in ogledoval, če ga kdo opazuje. Misleč, da ga ni nihče opazil, je možiki začel odklepavati vrata s hrbotom naslonjen na nje. Prebrisanec je nato smuknil v trgovino in ko je hotel zapustiti, je stal pred njim detektiv s samokresom v roki. Tat je vse prebledel in na povleč dvignil obe roki. Detektiv ga je preiskal v trgovini. Tat je imel v žepu tudi tri ključke, s katerimi je že 7 mesecev odpiral in zapiral trgovino. Detektiv ga je odprl v zapor. Piše se Mirko Veček, mehanik po poklicu. Izjavil je, da je že dve leti brez službe in se preživlja s tatvino. Kar ni sam porabil

od ukradenih predmetov, je prodal in denar podaril svoji zaročnici. Večeka je policija izročila državnemu pravdniku.

Iz Vinkovcev poročajo, da je večeraj divjala nad mestom in okolico strašna nevihta. Dan je bil izredno lep. Popoldne je pa nastala neznosna sapa, kateri je sledila nevihta in toča. Nevihta je trajala kakih 20 minut. Debeli toča se je usula med nevihto in je padala 10 minut. Vse ulice so bile preplavljene. Po velikosti oblaka sodeč, je nevihta divjala tudi v ostalem delu Srema. Nevihta in toča je napravila veliko škodo na letini. Iz Požege poročajo, da je večeraj divjala tudi tam silna nevihta. Med dežjem je padala tudi debela toča in je napravila veliko škodo. Nevihta je divjala skoraj tri ure. Nevihta je torej razsajala v večjem delu Srema in Slavonije. Vse telefonske zveze z Vukovarom so bile prekinjene, ker je tudi tam razsajala silna nevihta.

Iz Sarajeva poročajo o strašnem ljubavnem obračunavanju na ulici, kjer je neki možki pred policajem ustrelil svojo nezvesto ljubico in sebe. Predsnočnim je imel službo policaj Cvjetič pred okroglim sodiščem. Tam je srečal tudi nekega možkega v družbi neke ženske. Že od daleč je opazil, da se prepirata. Ker sta bila vedno bolj glasna, je stražnik pristopil k njima, da vidi, kaj se je pripetilo. Stražnik je videl, da se mladenič prepira z dekletom. Dekle je kričalo: Pusti me, jaz nimam ničesar! Tedaj je mladenič, ki se je prišol Altarac, odstopil za dva koraka in naperil samokres na dekleta, ki je zamahnilo proti njemu z roko, kakor da bi ga hotelo udariti. Mladenec je zakričal: Evo ti! in sprožil samokres. Kroga je zadela devojko naravnost v glavo. Tudi stražnik je potegnil samokres in stekel za napadalcem, ki se je spustil v beg. Altarac se je med begom še enkrat okrenil in ustrelil proti stražniku. Kroga je ustreliš cilj. Stražnik je bil beguncu tik za petami. Nenadoma se je Altarac okrenil in stražnik je bil prepričan, da bo nanj streljal. Zato je naperil na begunca svoj samokres. Altarac si je pa med tem nastavljal samokres na desno senco in se ustrelil. Zgrudil se je na tla

in izdihnil. Dekle, ki jo je Altarac težko ranil, se piše Persa Vukasinič. Odpejali so jo takoj v bolnico in operirali, toda ni upanja, da bi okrevala. Vukasiničeva leži onesveščena in je niso mogli zaslišati. Živela je dlje časa v divjem zakonu z Altarcem. Imela sta tudi nezakonsko dete. Nedavno sta se sprla in živela ločeno. On je živel v Sarajevu in se preživljal s poučevanjem plesa, ona je pa živela pri sorodnikih v Trebinju. Altarac je zaslužil zelo malo, ker je plesna sezona že pri kraju in je živel v pomanjkanju. Pred tremi meseci se je Persa vrnila v Sarajevo, kjer je dobila nameščenje v tvornici za nogavice. Hotela ni ničesar več slišati o svojem bivšem ljubčku.

Iz Splita poročajo, da je pri kopanju 13letna Ana Radič zašla pregloboko v morje in so jo valovi odnesli. Prijel jo klicati na pomoč. To je letošnja prva žrtev kopanja. V Kraju pri Splitu je pa utonila Dinka Svilčić. Kopala se je na samotnem kraju. V vodi jo je prijel najbrž krč, ker se je kopala prvič letos na prostem in še ni bila vajena mrzle vode. Njeno truplo so našli naslednji dan na obali, kamor so ga naplavihi morskí valovi.

Velik uspeh letošnjega velesajma

Še nobeno leto ni bil velesajem tako bogato založen s krasnimi vzorci in še nobeno leto ni vladalo za to veliko revijo naše gospodarske delavnosti tako zanimanje, kakor letos. Upravi velesajma gre vse priznanje, da je znatno izpopolnila in povečala reklamo, s katero je privabila na velesajem neprimerno več tujcev, kakor druga leta. Velesajmska uprava na čelu z neumornim in neverjetno iznajdljivim ravnateljem g. Dularjem kaže od leta do leta večje razumevanje in sprtnost v organizaciji velesajma. Tako je letos pokrenila zelo važno akcijo med vojaštvom ljubljanske garnizije, ki si je lahko brezplačno ogledalo naš velesajem. Vojaški krogi priznavajo, da je ta akcija velikega pomena, ker se bo zanimanje za ljubljanski velesajem širilo Jugoslavije znatno povečalo in ker se s tem utrjuje med vojaški, ki so po ogromni večini kmetijski sinovi, ljubezen do skupne domovine in zavest, da se pri nas kljub gospodarski krizi marljivo dela. Velikega vzgojnega pomena je tudi zanimanje naših šol za velesajem. Mnoge šole so že organizirale skupne potoke in šolska deca je z veseljem ogledovala razstavljenе blago. Zeleti bi bilo, da si ogledajo velesajem prav vse ljubljanske in okoliške šole, po možnosti pa tudi šole iz oddaljenih krajev.

Včeraj vreme sicer ni bilo povsem ugodno, vendar je pa vladalo na sejmišču ves dan živahno vrvenje. Število posetnikov je znašalo okrog 15.000. Med njimi je bilo znatno mnogo posetnikov z dežele in iz raznih krajev naše države. Popoldne si je ogledalo velesajem 5 generalov in 10 polkovnikov pod vodstvom bivšega komandanta dravske divizije generala Stojanovića. Zanimivo je, da so mnogi razstavljalci že zdaj z uspehom bolj zadovoljni, nego so bili prejšnja leta in da so si že zdaj rezervirali prostore za prihodnje leto. Kupčije se razvijajo zelo ugodno in lahko rečemo, da bo tudi gmetni uspeh letošnjega velesajma zelo zadovoljiv. Z zadostnjem moramo ugotoviti, da so se izrazito italijanske trdnice z našega velesajma popolnoma abstinirale. Objestni fašisti naj pripisujejo sami sebi, če smo primorani pozdraviti vsak korak, ki gre za bojkoitom italijanskega blaga.

Danes popoldne je bil poset srednji, pač pa je bilo povpraševanje po blagu zelo živahno. Čim bolj se približuje zaključek velesajma, tem večje je število interesentov in kupcev. Danes in jutri bo velesajem v znamenju kupčij, v nedeljo bo pa na val na sejmišče zopet velik, če bo le ugodno vreme.

Higijenski pomen nove plezalne poti na Grmado

»Društvo za narodno zdravje v Ljubljani« je zaznamovalo v nedeljo 3. t. m. nov lep uspeh v boju proti tuberkulozi. Na ta dan je izročilo javnosti naše SPD novo skrbno varovano stezo čez »skalac« na Grmado, drugi vrh Šmarne gore. Kakor je bilo že opetovano po časopisju in v javnih predavanjih pojasnjeno, izkazuje Šmarna gora in zlasti nje severozapadni vrh Grmado izredno obilico ultraviolečnih žarkov, tedaj zdravila proti tuberkulozi, revmatizmu, bledici in drugim podobnim boleznem, katerih bistvo obstoji v nepravilnem življenju človeštva. Kakor živali, tako prija tudi človeškemu rodu najbolje življenje in gibanje v naravi, soncu in čistem zraku. Kdor pušča v nemar to poglavitno pravilo, degenerira prej ali slej. Tako je smatrati vsako gibanje na čistem zraku in v modrih žarkih kot preventivno ali preprečujoče degeneracije. Čim več življenja in gibanja v omenjenih zdravilnih klimatih, tem večja je sigurnost proti degenerativnim boleznem. Slovenija izkazuje obilico takih ugodnih klimato, le potiskati jih je treba, napraviti jih lahko dostopne vsakomur ne samo onim planincem junaških src, ki preplezajo tudi najtežje stene, nego tudi drugemu ogromnemu delu naroda, ki je po naravi bolj »pohlevnega« srca. Zlasti še za naše malčke, od katerih ne bo nikdo zahteval plezalnih tur. Za vse to je potrebno, da se taka pota temeljito zavaruje s klini, žicami itd.

To nalogo je pravkar prvotno izvršil odbornik SPD g. Alojzij Knafelec. Nova plezalna pot na Grmado je tako sigurna, da jo mirno priporočamo za vso dečo nad 6 let za šolske izlete, rodbinske izlete itd. Seveda oni, ki so bili v gostilni in so od alkohola količiko prevozili, naj se ne naprej poslužujejo širokih romarskih potov. Plezanje po planinah je zaznamovati kot eno izmed najlepših gibanj na svemem zraku. Plezalec se ne giba samo s nogami, nego je njegovo gibanje prava telovadba na čistem zraku tedaj ono, kar je smatrati kot

posebno zdravilno za naše telo. Pri tem se človek mnogo manj utruja nego pri hoji, kar je posebno važnosti za dečo in oslabilni organizem.

Novi kotiček v Skalah pod Grmado ima tedaj vse predpogoje, da služi vsemu prebivalstvu Ljubljane. Ima le eno hibo: plezanje je žal zelo kratko in le prehitro je konec prijetnostim plezanja in to sprejme topla Westerjeva steza na grebenu.

Slavnostna otvoritev zavarovane poti na Grmado pri Šmarni gori bo v nedeljo popoldan ob 4. uri. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 2.40.

Težak položaj naše mesne industrije

Dne 5. junija so zborovali v Beogradu v centrali industrijskih korporacij zastopniki klavnične industrije in industrije za predelavo mesa. Na zborovanju so sprejeli resolucijo, ki ugotavlja, da predstavlja klavnična industrija in industrija za predelavo mesa v naši pretežno agrarni državi važno panogo narodnega gospodarstva, ker predeluje in izvažja v predelavem stanju proizvode živinoreje, ki zavzema zelo važno mesto v našem kmetijskem gospodarstvu. V sled pogrešne gospodarske politike naše države pa je ta industrija prišla v zelo težak položaj. Izgubila je skoro vsa prejšnja izvozna tržišča, ker so sosedne države s prohibitivnimi uvoznimi carinami in drugimi ukrepi onemogočile uvoz naših mesnih proizvodov, čeprav je naša država z znižanjem carin na veliko omogočila uvoz njihovih industrijskih proizvodov k nam. Izvoz mesnih proizvodov v Avstrijo, ki se danes vrši v zelo zmanjšanem obsegu, se vzdržuje z izgubo samo z namenom, da se ohrani sloves naših mesnih proizvodov na tamošnjih trgih v nadi, da se bo kmalu zopet omogočil v večjem obsegu naš izvoz.

Kot dokaz, v kako težkem položaju se nahaja naša mesna industrija, služi dejstvo, da posluje od 17 eksportnih podjetij iz l. 1924 samo še pet in sicer le z 20% svoje kapacitete. Druge države kakor n. pr. Madžarska, ki so zaradi agrarne carinske politike drugih industrijskih držav prišle v enak položaj kakor naše kmetijske industrije, so si s primernimi ukrepi znale pomagati ter so že omogočile svoj nadaljni izvoz. Zato opozarjajo zastopniki mesne industrije vlado, naj pri trgovinskih pogajanjih z Avstrijo in Českoslovaško skrbijo, da se naši mesni industriji zopet omogoči izvoz v ti dve državi, naj z revizijo trgovinske pogodbe z Nemčijo in zaključitvijo veterinarskih konvencij omogoči izvoz v to državo, naj čim prej sklene za naš izvoz mesnih izdelkov ugodne trgovinske pogodbe s Švico, Egiptom, Turčijo, Španjo in Francijo, in končno, naj s primernimi ukrepi notranje gospodarske politike omogoči obstoj, delo in razvoj te industrijske panoge.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.
Začetek ob 20. uri.
Petek, 8.: »Fanny, tete, strici itd.« Red B. Sobota, 9.: »Pustolovščine dobrega vojaka Švejka«. Premijera. Izven.
Nedelja, 10.: Ob 20. uri »Pustolovščine dobrega vojaka Švejka«. Izven.

OPERA.
Začetek ob pol 20.
Petek, 8.: Zaprtro.
Sobota, 9.: »Faust«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 10.: Ob 15. pop. »Čardaska kneginja«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Danes zvečer se v prizori v ljubljanski drami zadnjič v letošnji sezoni veselejo »Fanny, tete, strici itd.« za abonente red B. Ker je to poslednja predstava te izredno zabavne veseleigre, se prav posebno opozarjamo občinstvo na nocojnjo predstavo.

Premijera »Salome« je vsled nepričakovanih ovir preložen na prihodnji teden. Slavni tenorist Henrik de Mazzei je gostoval koncem maja v Zagrebu s tako velikim uspehom, da ga je zagrebška uprava povabila po gostovanju pariske opere Comique še na eno skupino gostovanj. Poleg tega pa ima v soboto 9. v Zagrebu še samostojen koncert. Vsi zagrebški kritiki enoglasno izjavljajo, da tako lepega tenorja Zagreb še dolgo ni čul. Občinstvo pa je sprejelo pevca naravnost z ogromnim navdušenjem. Tenorist de Mazzei gostuje tudi v ljubljanski operi, in sicer začetkom prihodnjega tedna v Puccinijevi operi »Tosca«. Vstopnice so že v predprodaji pri dnevnih blagajni in opeti po običajnih opernih cenah.

Gounod »Faust« kot ljudska predstava. V soboto 9. t. m. se poje v ljubljanski operi po parnesem presledku in zadnjič v letošnji sezoni Gounodova opera »Faust« z g. Banovcem v naslovni vlogi, Margaretto poje gna. Majdičeva, Marto gđa. Španova, Siebela g. Poličeva, Mefisto je g. Rumpelj, Valentin pa g. Janko. Wagnerja poje gosp. Perko. V operi sodeluje celotni baletni zbor z g. Vlčkom in gđ. Wislakovo na čelu. »Dobri vojaki Švejke«, ki je prešel že vse večje gledališke odre, pa tudi filme, pride tudi v ljubljansko dramo. Danes v soboto 9. t. m. se vrši njegova premijera. Švejka igra pri nas g. Cesar. V ostalih vlogah sodelujejo skoro vsi člani ljubljanske drame. Režija je v rokah g. profesorja Šesta. Komedia je izredno zabavna ter jo bo brez dvoma tudi pri nas sprejelo občinstvo z največjim veseljem. Repriža bo v nedeljo zvečer.

Nedelja v ljubljanskem gledališču. V nedeljo 10. t. m. se v prizori popoldne ob 15. uri v operi »Čardaska kneginja« v običajni zasedbi, zvečer ob 20. pa v drami »Pustolovščine dobrega vojaka Švejka«. Na ponedeljkovi akademiji, katero prireda v filharmonični dvorani gojenci zaveda slepih iz Kočevja, se izvajajo sledeče točke: Adamič: Pesem slepcev, zbor s spremljevanjem klavirja. Mayerber: Korračica. Klavir štiroročno. Ferjancič: Zlati dnevi. Zenski zbor. Pavčič: Uspavanka II. Pesem s spremljevanjem klavirja. E. Bach: Reveil du printemps. Klavir. Vilhar: Oj, vstani sonce moje! Dvoje s spremljevanjem klavirja. Weber: Uvod k operi »Carostelec«. Klavir štiroročno. P. H. Sattner: Zbor mladenk iz »Jeffejve prisega«.

Zenski zbor s spremljevanjem klavirja. Wlassak: Pomladanski pozdrav. A. Süss: Koncertna overtura. Skladbi za citre. Mokranjac: Bolno čedo. Zenski zbor. Hatze: Majka. Dvoje s spremljevanjem klavirja. Wagner: Zbor romarjev iz opere »Tannhäuser« za klavir. A. Foerster: Pomlad. Zenski zbor, sopran solo s spremljevanjem klavirja. Gounod: Valček iz opere »Faust« za klavir. Adamič: Solnce sije, zeleni liva da. Zbor s spremljevanjem klavirja. Sattner: Zima je prož iz oratorija Assumptio. Zenski zbor s spremljevanjem klavirja. Vstopnice v predprodaji v Matični knjižarni.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Beležnica

KOLEDAR.
Danes: Petek, 8. junija 1928; katoličani: Medard; pravoslavni: 26. maja, Višeslav.

Jutri: Sobota, 9. junija 1928; katoličani: Primož in Felicita; pravoslavni: Kalina.

DANAŠNJE PRIREDITVE.
Drama: Fanny, tete, strici.
Kino Matica: Casanova.
Ljudski kino (Ideal): Paganini.
DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miškovičeva cesta.

Možje pred poroko

(Premijera danes v Elitnem kinu Matica)
Malo komu je znano, da nastopa v nemških filmih z velikim uspehom mala, dražstna, zelo temperamentna Jugoslovenka iz Subotice. Katica Nagy. Ošla je pred nekaj leti brez vsakega pompa in brez danes običajne reklame v Berlin in danes je dospela po običajnem težavnem potu do jako lepih velikih vlog. Tako igra eno glavnih vlog danes v kino Matica se predvajajočemu filmu: »Možje pred poroko«. Njena lrga kaže mnogo nadarjenosti, zlasti pa mnogo temperamenta in živahnosti. Ni čuda, da je dosegla v tem filmu izredno velik uspeh tako, da se sedaj zanjo zelo zanimajo nemški režiserji in stavlajo nanjo še lepe naloge. In to s polno pravico! Film sam na sebi slika v izvrstnih duhovnih in filialnih scenah vse sladkosti pa tudi trpljenje in bridkosti samskega stanu. Tu vidimo samca - bogataša, ki si vzdržuje s svojim denarjem razne lepotic, ljubice, plesalke, na drugi strani oni, ki nima tako razpoložljivih sredstev, zalezuje hčerko svojo gospodinjo! Vsi so enaki! »Zvešobito do groba prisegajo vsakemu krilu... a za prvim oghom pozabljajo na prisego in že zopet iščejo novih avantur. Izvrstno podana šaljiva slika bo vzbudila brezdomna mnogo veselja in zabave med našo publiko. Glavne vloge kreirajo poleg naše že omenjene Subotičanke Katic Nagy, Hanni Weisse, Ninn Vanna, Charles Lincoln, Curt Vespermann. Fotografija in režija prav dobra. Skratka film, ki bo le še bolj utrdil dobri sloves v Ljubljani že dobro znane produkcije »Ufac Berlin«.

Zažnane cene! Dveurne predstave! Velelim vseh časov!

Casanova

(Oba dela naenkrat.)
V naslovni vlogi slavni ruski umetnik

IVAN MOŽUHIN

Opolnost benežanskih karnevalskih noči. V svinčenih ječah. Na dvoru ruske carice. Ljubimkanje. Razkošje. Eleganca. Lepota.

Sodelujejo najlepše žene in plesalke sveta.

Predstave danes ob 4. 1/2. in 1/2. 10

Tel. 2124 ELITNO KINO MATICA

Iz Celja

—c Včerašnji praznik je v Celju potekel v znamenju prireditve. Vršil se je Olimpijski dan, katerega je na predvečer otvorila nočna štafeta skozi mesto. Po štafeti je bila bakljada z godbo. Na praznik ob 11. uri dopoldne se je vršil manifestacijski obhod športnikov z godbo po mestu, popoldne pa so se vršile razne športne prireditve na Glaziji. — Planinci so priredili izlet na Celjsko kočo. Bil je otvorjen »Hudičev graben«, kateri je zopet vpostavljen tako, da se ga lahko pasira ob vsakem času Zabiti je v sklade mnogo novih klinov, napeljena je tudi žica za prijemanje, tako da je pot skozi to romantično sotesko sedaj dostopna vsakomur. Ob tej priliki se je na Celjski koči vršila planinska veselica. — Invalidska organizacija je pa imela popoldne na Dečkovem trgu svojo vsakoletno tombolo, katere se je udeležilo mnogo občinstva. Oni, ki so dobili dobitke, so bili zadovoljni, drugi pa so zapravili lep praznični popoldan na tomboli, pa so se jezili, češ, da je premalo dobitkov in da je vse skupaj sam »svindeč«. Tako je torej potekel v našem mestu včerašnji praznik. Pri prireditvah je lahko vsak prišel na svoj račun.

Objava.

Na številna vprašanja si usoja podpisani zavod naznaniti, da bodo srečke državne razredne loterije za I. razred 16. kola izšle dne 6. t. m. in da pridejo v promet dne 8. t. m. Obenem se ustavlja za novo kolo sistem 15. kola ter bo odslej zopet vlečena vsaka draga srečka. Najmanjši dobiček bo kakor prej enak vlogi.

Glavna Kolektura drž. razr. loterije Bankovno Komanditno Društvo A. REIN I DRUG, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 17 — Gajeva ul. 8.

Dnevne vesti.

— Pismo prosvetnega ministra univerzitetnemu profesorju dr. J. Plemlju. Znanemu našem znanstveniku, vseuč. profesorju matematike v Ljubljani, dr. Josipu Plemlju, je ponudilo graško vseučilišče stolično matematike na svoji modroslovni fakulteti. Ker bi bil odhod g. Plemlja v Gradec težka izguba za ljubljansko vseučilišče, na katerega otvoritvi in razvoju je g. Plemlj sodeloval, mu je minister prosvete g. Milan Grof poslal pismo, v katerem ga prosi, naj še nadalje ostane na vseučilišču v Ljubljani. Med drugim pravi g. minister Grof v svojem pismu: »Smatram za svojo dolžnost, da Vas, gospod profesor, prosim, da v interesu našega mladega znanstva in našega znanstvenega naraščanja ne zapustite vseučilišča v Ljubljani. Vem, da bi bila to žrtve tako za Vas, kakor za znanstvo sploh. A v državi, kjer so znanstveniki Vaše kvalitete redki, pomeni izguba vsakega od njih veliko nacionalno izgubo. Vaš odhod pa bi bil zlasti težka izguba za ljubljansko vseučilišče, ki so mu tako potrebni znanstveniki Vaše vrste. Zato ne dvomim, da boste pri svojem odločevanju upoštevali tudi te nacionalne razloge in da Vas ti napeljujejo, da še nadalje ostanete na vseučilišču, na katerega otvoritvi in razvoju ste sami sodelovali.

— Iz državne službe. Imenovani so: za namestnika oblastnega finančnega inspektora v Ljubljani inspektor finančne kontrole Franjo Golob, za komisarja in sreskega upravnika finančne kontrole v Gjevčelijah komisar finančne kontrole v Mariboru Vinko Samardžija, za podinspektorja in upravnika finančne kontrole v Ljubljani podinspektor finančne kontrole pri Sv. Lenartu Parnjo Arko, za komisarja in sreskega upravnika finančne kontrole v Apatinu Anton Puc, za komisarja in sreskega upravnika finančne kontrole v Mariboru podinspektor kontrole v Apatinu Anton Puc, za komisarja in sreskega upravnika finančne kontrole v Mariboru II. komisar finančne kontrole v St. Mihi Franjo Gaberščik, za komisarja in sreskega upravnika finančne kontrole v Mariboru I. komisar finančne kontrole v Mariboru Jakob Kaiser; v višjo skupino je pomaknjen ekonomski higijenski zavod v Ljubljani Alojz Adamič.

— Proti italijanskemu nasilju nad našimi rojaki v Primorju in proti fašistovskemu imperijalizmu, ki steguje svoje roke po naši zemlji in njenemu naravnemu bogastvu, protestiramo najbolj učinkovito in uspešno, če z dejansko pomočjo zaščitimo naš narod onstran meje, da ohrani svoj jezik in svojo lastnino in da napravimo iz njega močan jezik, ki bo zadrževal italijansko invazijo. Zato prosim in pozivam Jugoslovanska Matice vse rojake, da jo podpirajo pri njenem narodno - obrambnem delu in pri vseh njenih akcijah. Baš sedaj prireja Jugoslov. Matica svojo kolesarsko loterijo, ki je namenjena onim, za katere se te dni zavzema vsa naša javnost. Kupujte srečke te loterije, ki so po 10 Din napredaj pri vseh prodajalnicah Jugoslov. Matice v Sloveniji in po raznih ljubljanskih trafikah. Loterija obsega 600 dobitkov, med glavnimi eno motorno kolo in dvesto navadnih koles solidne francoske znamke. Zrebanje se vrši 1. julija in bodo izrebane številke objavljene v vseh naših listih. Kdor kupi srečko, bo imel, za slučaj, da mu sreča ne nakloni dobitka, vsaj zavest, da je s tem podprl naše narodno obrambno delo. Srečke se lahko naročajo tudi pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova ulica 7/II.

— Pretirana visoka potnina. Ljubljanski trgovci nam piše: Brzjavil sem v kupčijskih zadevah večjemu posredniku, ki bliva uro hoda od poštnega urada. Poleg običajnih brzjavilnih pristojbin sem moral odšteti še 40 Din za potnino. Uradnik mi je pripomnil, da znaša potnina 10 Din za vsak kilometer, kar brzjavke jako podražijo. Res, da imajo državni uslužbeniki skromne plače, ali v prvi vrsti je država sama dolžna svoje ljudi primerno plačati, ne pa da morajo zasebniki na ta način k njih dohodkom prispevati. Pretirana pristojbina za potnino ovira razmah brzjavnega prometa.

— Bivši minister Trifunović v Pragi. Dames zjutraj je prišel v Prago bivši minister Trifunović. Njegov poset Pragi je v zvezi s kongresom češkoslovaško-jugoslovanskih lig, ki se bo vršil od 10. do 12. t. m. v Plzni.

— Terjatve in dolгови naših državljanov in privatnih oseb na Češkoslovaškem. Ministrstvo za trgovino in industrijo je pozvalo vse fizične in pravne osebe, ki so pred razpadom avstro - ogrske monarhije imele kakor dolgovne ali terjatve v češkoslovaški republiki, a niso bile dosedaj regulirane, da jih priljavi takoj, a najkasneje do 25. junija 1928 s pisno vlogo neposredno ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu, oddelek za notranjo trgovino. Prijava mora vsebovati: Ime upnika, od-

nosno dolžnika in kraj bivališča; ime upnika, odnosno dolžnika v Češkoslovaški in kraj bivališča; iz kake osnove je dolg ali terjatev nastal; kake obresti so bile dogovorjene in prvotni znesek dolga ali terjatve ter višina terjatve ali dolga, ki obstoja še danes, pri čemur je računati zapadle in neplačane obresti do sedaj.

— Češkoslovaško odlikovanje. Generalni inspektor jugoslovanskih vojaških grobov na Češkoslovaškem Milivoj Cvrčanih je odlikovan z redom Belega leva III. stopnje.

— Slabe ceste na Bledu. Pišejo nam: Sezona na Bledu se je že pričela in prispeli so že številni gosti, zlasti mnogo je Nemcev iz Avstrije in Nemčije. Vreme pa gostom ni preveč naklonjeno in zato glede kopanja seveda ne pridejo v polni meri na svoj račun. Zato pa tem rajši delajo izlete v prelepo blejsko okolico, zlasti v Vintgar. Zelo so pa gostje in izletniki razočarani nad izredno slabimi cestami v blejski okolici. Ena teh je Krekova cesta, ki vodi v Vintgar. Ta je v tako slabem stanju, da se pešci do kolen vdirajo v blato. Zadnje dni, ko jo je razmočil dež, je bilo cesto nemogoče pasirati in nekateri gostje, ki ložirajo v pensonah in hotelih ob cesti, so raje ostali na Bledu kakor da bi morali brodirati po blatu. Vsekakor bi bilo v interesu blejske občine in Blejčanov samih, da blatno cesto popravijo in posujejo z gramozom. Blatne in slabe ceste niso baš najboljša propaganda za naša letovišča.

— Pomagajmo ruskim sirotam! Društvo za podpiranje rodbin in sirot padlih ruskih vojakov pod pokroviteljstvom kneginje Jelene apelira vsako leto na plemenite srca, naj prisrčno ruskim sirotam na pomoč. Siromašna ruska deca ima zavetišče v društvenih zavetiščih v samostanu Hopovu in Beli Cerkvi, kjer se tudi vzgaja. Pričakuje, da se naša javnost ne glede na vero tudi letos spomni bratov Rusov in njihovih sirot, se je obrnil glavni odbor za zbiranje prostovoljnih prispevkov pod predstvom vojnega ministra generala Hadžića na vsa humanitarna društva s prošnjo, naj to človekoljubno akcijo po svojih močeh podpro. Prostovoljni prispevki se bodo zbirali na cvetlični dan ruskih sirot 10. t. m. Odboru za zbiranje prispevkov predseduje ga. Franja Tavčarjeva.

— Kongres UNJB. 9. in 10. t. m. se bo vršil v Splitu 10. kongres UNJB. Glavni dan kongresa bo v nedeljo 10. t. m. Kongres se prične ob 9. dopoldne. Na dnevnem redu je svečana otvoritev, poročilo predsedstva in glavnega odbora, predlogi in resolucije, volitve glavnice uprave, glavnega vodstva, pregledovalne računov in redakcijskega odbora ter zaključek kongresa. Po čl. 30. pravil morajo oblastne organizacije poslati na kongres svoje člane pravočasno tako, da bodo vsi 9. t. m. do 8. zjutraj že v Splitu, ker se bo vršila pred kongresom predkonferenca. Predkonferenca in kongres se bosta vršila v splitskem Narodnem gledališču. Udeleženci kongresa dobe na kolodvoru v Splitu vsa potrebna pojasnila glede kongresa.

— Spalni vagoni na progi Maribor - Dunaj. Avstrijske zvezne železnice so na progi Maribor - Dunaj in obratno uvedle spalne vagona v I. in II. razredu nočnih osebnih vlakov. Ti vlaki so že v prometu od 25. maja dalje, ker so pa zelo slabo posejani, obstopi nevarnost, da jih avstrijske železnice ukinejo. Občinstvo opozarjamo na to udobnost, ki ne kaže prezreti.

— Prepovedane publikacije. Notranje ministrstvo je prepovedalo uvajati in širiti v naši državi knjigo »Faits Divers«, ki jo je napisal znani francoski komunistični pisatelj Henry Barbusse. Prepovedan je italijanski list »Gazzetta del Popolo« in izseljeniški list Hrvatov v Risario (Južna Amerika) »Hrvatki izseljenički dom«.

— Prekleti dražbe Iova. S tuudnim razglasom z dne 31. marca 1928 se na soboto dne 9. junija 1928 razpisana dražba lovov občin Mošnje in Predtrg preklutje.

— Uredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovnic, kakor tudi o delovnem času pomožnega osebja v dotičnih obratovnicah (podjetjih). V Ljubljani 1928. Založila Knjigarna Tiskovne družbe v Ljubljani. Cena s poštnino vred Din 6.50. Na navedeno uredbo, ki je važna za vse trgovske in obrtne ter industrijske obrate, opozarjamo prizadete kroge.

— Napad z nožem. V ljubljansko bolnico so prepeljali precej težko poškodovanega delavca Antona Hafnerja, zaposlenega v Južnočeški tovarni v Kranju. Včeraj je popival v neki gostilni in se je sprl z drugimi delavci. Med prepričkom ga je nekdo sunil z nožem v desno ramo.

stopnji. Temperatura je v sipošnem poskočila in v Skoplju so imeli včeraj že pravo poletno vročino. Zato je tudi vreme nestanovitno in ni pričakovati, da bi se v kratkem temeljito zboljšalo.

— Nesreča. Janez Križnar, posestnik iz Strazišča pri Kranju, je doma snažil svojega konja. Nesreča je hotela, da se je konj spodtaknil in padel nanj. Križnar si je pri padcu zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v bolnico. — 75letni starček Jurij Kotnik iz Dobrega polja je včeraj tako nesrečno padel, da je nezavesten obelžal. Našli so ga s krvavečo rano na glavi. Prepeljan je bil v ljubljansko bolnico.

Ako piješ Buddha čaj uživaš že na zemlji raj!

Iz Ljubljane

— Iz ljubljanskemu obrtništvu! V soboto, dne 9. t. m., prispejo v Ljubljano trgovci in obrtniki iz Gradca, člani graškega Handels- und Gewerbebund (Hagebund). Naša dolžnost je, da prijateljsko sprejememo goste, stanovske tovariše sosedne države. Zveza obrtnih združenj v Ljubljani vabi ljubljansko obrtništvu, da se v čim večjem številu udeleži prijateljskega večera, ki se bo vršil v soboto ob 8. uri zvečer v hotelu Union.

— Iz Mesečni zdravstveni izkaz Ljubljane. V maju je v Ljubljani umrlo 120 oseb in sicer 63 moških in 57 žensk (tj. 69). Smrtni vzroki: ošpice 1, škrlatinka 1, davica in krup 1, druge nalezljive bolezni 2, jetika na soplilih 22, druge oblike jetike 2, rak in druge zle novotvorbe 9, bolezni na srcu 11, pljučnica 15, bolezen na želodcu 1, kila - zamotanje črevesa 1, porodniška smrtnica 3, prirojena slabost 7, starost 8, samomor 2, druge bolezni 34. — Rojenih je bilo v maju 161 otrok in sicer 80 dečkov (4 mrtvorojeni) in 81 deklic (2 mrtvorojeni). Narznanjene nalezljive bolezni: škrlatinka 8, ošpice 24 in šen 2 slučaja.

— Iz Občni zbor »Mladice«. Vzgojevalno in podporno društvo »Mladice« ima letos svoje redni (15.) občni zbor v Ljubljani dne 27. junija 1928 ob 4. uri popoldne v posvetovalnici Družbe sv. Cirila in Metoda na Aleksandrovi cesti št. 20/II., z običajnim devetim redom. K obilni udeležbi vabi upravni odbor.

— Iz Mestna zastavilnica naznanja, da se vrši tomesčna dražba v oktobru 1927 zastavljenih predmetov v četrtek 14. t. m. ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici. Za prostovoljno dražbo se sprejemajo predmeti v sredo popoldne med 15. in 16. uro.

— Iz Ljudski kino (Ideal) bo predvajal danes izvrstno filmsko dramo »Paganini«. Glavni ulogi predstavlja v tem krasnem delu, ki nam nazorno slika tragično življenje najslavnejšega goslača, znani umetnik Konrad Veidt. Film je le danes na sporedu, zato naj si ga občinstvo gotovo ogleda. Predstave ob 16.30 in 21. uri. Cene 3 in 5 Din.

— Iz Sokolsko društvo v Štepanju vasi priredi v nedeljo 10. t. m. na prostranem telovadišču Planirju svojo letošnjo javno telovadbo. Spored je sledeč: Dopoldne od 9 do 10. ure skušnje. Popoldne od 15. do 16. ure koncert, ob 16. uri javni nastop. Po telovadbi se vrši na senčnatem vrtu pri bratu starosti Ivanu Brčlju prosta zabava, srečevali i. dr. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Iz Ljubljanski Sokol opozarja in vabi svoje članstvo, osobito cenjene roditelje na svoj celodnevni pomladanski pešizlet v Vikerče, ki bo v nedeljo dne 10. t. m. Izleta se udeleži tudi naraščal in deca. Odhod točno ob 8. izpred Narodnega doma, povratek med 7. in 8. uro zvečer. Prehrano naj vzame vsakdo seboj. Na razpolago pa bo tudi splošno priznani »račič« goslač. Ter na raznižno pečeno jagnje. Kdor pa si želi daljši pešizlet, ta naj se pridruži I. okrožju ljubljanske sokolske župe, katero priredi izlet v slikoviti »iški Vintgar«; zbirališče je istokotno pred Narodnim domom, odhod pa točno ob 7. zjutraj. — Zdravo! — Odbor.

— Iz Občni zbor TKD. Atene je preložen vsled notranjih zadržkov. Vrši se v torek dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v damski sobi Ebone. Vabimo cenjeno članstvo k obilni udeležbi.

— Iz Berlin — srce Nemčije. (Prihodnje in zadnje filmsko predavanje ZKD v tej sezoni.) K sklepu letošnje tako izredno bogate sezone kulturnih in poučnih filmov predvaja ZKD jutri in v nedeljo izredno zanimiv in poučen veletilm, ki nam kaže dnevno življenje in vrvenje v milijonem glavnem mestu Nemčije, v Berlinu. S filma posnemamo velikanški poulični promet od jutra do pozne večera, vidimo mesto v zgodnjih jutranjih urah, množice na delo hitelih delavcev, razvidimo krasne ulice, trge, mostove, javna poslopja itd. Skratka, film je izredno zanimiv in poučen. Predstava v soboto ob 14.30 in v nedeljo ob 11. dopoldne.

— Iz Othello. Za danes napovedana reprija filma »Othello mora zbog tehničnih oziror odpasti. Predstava se bo vršila kasneje; dan in ura bo pravočasno sporočena. — Tajništvo ZKD.

— Iz Krasne dunajske otroške obleke od 34 Din dalje le pri Kristof-Bučar. Stari trg, Ljubljana. 46T

POSETITE LJUBLJANSKI VELESEJMI

Maksim Gorkij zopet v Rusiji

Triumfalen sprejem slavnega pisatelja v domovini. — Zakaj Rusi tako ljubijo Gorkega. — Pisateljevo navdušenje za sovjetsko Rusijo.

Po šestih letih prostovoljnega izgnanstva se je vrnil Maksim Gorkij v Rusijo. Samo zmagoviti vojskovodje in letalci, ki so preleteli ocean, so bili deležni tako navdušenega sprejema, kakršnega je pripravila Rusija svojemu velikemu sinu. Zgodovina novejšje literature ne pozna primera, da bi pisatelja pozdravljali kot junaka. Vožnja Maksima Gorkega s posebnim vlakom je bila pravi triumf. Desettisoči so se klanjali pesniku in izražali svoje veselje, da se vrača v naročje svoje domovine, matuške Rusije. Prvi triumf je doživel Gorkij na obmejni postaji Negoreloje. Nepopisen je bil sprejem v Moskvi. Pisatelja sta pozdravila v imenu komunistične stranke Buharin, v imenu vlade pa Lunačarskij. Na kolodvoru je bila zbrana ogromna množica prebivalstva, ki je klicala Gorkemu »hur« in mu mahala v pozdrav z robc. Navdušenje prebivalstvo je obklobo pisatelja, najbližji njegovi čestitci so ga dvignili na rame in ponesli v povorki skozi mesto.

Se nekaj takih dni, je dejal Gorkij deputaciji železničarjev, in bojim se, da umrem od radosti. Navdušenju ni bilo konca ne kraja. Kjerkoli se je Gorkij pojavil, se je zbral ogromna množica in mu prirejala viharne ovacije. Nehote se vsiljuje vprašanje, od kod to nepopisno navdušenje in nedeljene simpatije, ki jih je bil deležen Gorkij ob povratku v domovino. Gorkij je vse svoje življenje posvetil umetnosti. Res ga časte v Rusiji bolj, nego kateregakoli drugega pisatelja, toda koncem koncev njegova dela za milijone Rusov ne pomenijo mnogo. Pretežna večina Rusov pozna njegova dela komaj po imenu.

Ruski narod je sprejel svojega velikega sina v prvi vrsti kot človeka. Gorkij je izšel iz naroda in piše za narod.

— ASK, Primorje (kolesarska sekcija). Vsi člani sekcije naj se udeležijo današnjega občnega zbora ob 20. uri v Kazini. Načelnik.

— ASK, Primorje (lahkotletska sekcija). Vsi odborniki in nogometaši se morajo udeležiti današnjega občnega zbora ob 20. uri v Kazini. — Načelnik.

— ASK, Primorje (nogometna sekcija). Vsi odborniki in nogometaši se morajo udeležiti današnjega občnega zbora ob 20. uri v Kazini. — Načelnik.

— ASK, Primorje (pavalna sekcija). Pozivam članice in člani sekcije k udeležbi na današnjem občnem zboru ob 20. uri v Kazini. Načelnik.

Tudi drugi pisatelji so pisali o potepuhih, beračih, zločincih in prostitutkah, toda pod njegovim peresom so dobili ti izmečki človeške družbe dostojanstvo in zato ljudstvo Gorkega tako ljubi. Lahko rečemo, da proslavlja ruski narod v njem svojo lastno notranjo vrednost. Maksim Gorkij je v svoji pripravi delavski obleki z obrazom in vedenjem navadnega muškat ruskemu delavcu in muškat osebnost, s katero se lahko istovetita. Med njim in preprostim ljudstvom ni nobene razlike. Po revoluciji se je v Rusiji mnogo govorilo in pisalo o proletarski kulturi. In Maksim Gorkij je simbol boljševiških sanj o delavski državi z lastno umetnostjo in kulturo.

Važno vlogo igra tudi razmerje Gorkega do sovjetskega režima. Gorkij je bil Ljeningov prijatelj. Včasih je sicer ostro kritiziral boljševiško politiko, toda socialno revolucijo je vedno dosledno podpiral. Saj so junaki njegovih romanov in dram revolucionarji in pisatelj bi se izneveril samemu sebi, če bi revolucije ne podpiral. Ker so se komunistični prvaki izneverili nekaterim njegovim idealom, se je Gorkij tako razjezil, da je zapustil Rusijo. Toda s prostovoljnim izgnanstvom se ni izneveril revoluciji kot taki, ki ji je ostal zvest tudi v inozemstvu. Rusija se je v šestih letih njegove odsotnosti zelo izpremenila. Pisatelj je je našel prerojeno, obnovljeno in pomlajeno. Kot 60letni mož, ki ga je delo in trpljenje potrolo tako, da se zdi še starejši, je po povratku v domovino izjavil, da se mu zde vsi Rusi mladi, da vidi stare hiše in mlade, nove ljudi. Gorkij je prepričan, da se bo v prenovljeni Rusiji tudi sam duševno pomladil.

drugača! Policija je uvedla periskavo, da dožene pravi vzrok tragedije. Samomorilca sta rojena sicer v Avstriji, toda po priimkih sodeč sta Slovenca.

POZORI POZORI

VSAKA HČERKA
si mora ogledati, kako žive

Možje pred poroko

sliko bolesi in radosti samskega
stanu.

PRIDE! PRIDE! PRIDE!

Ženo in ljubico umoril

V Parizu je bil zopet izvršen zločin, ki spominja na storje iz kriminalnih romanov. 62letni Mathias Luzeau je pred leti umoril svojo ženo in sodišče ga je oprostil. To dni je pa umoril svojo ljubico, najbrž v trdnem prepričanju, da bo zopet oproščen. Luzeau je bil svojčas trgovec in imel je poslovne stike z raznimi sumljivimi podjetji. Kmalu je obogatel in se oženil z neko pelesalko. Oba zakonca sta pa bila ljubosumna in zato je bilo njuno življenje nevzdržno. Ko je Luzeau domneval, da ga žena vara, je na videz odpoval, toda zvečer se je nepričakovano vrnil in jo zasacil in flagranti. V divji jeze je potegnil revolver in ustrelil nezvesto ženo. Sodišče ga je oprostil, ker se je prepričalo, da je ravnal v silnem razburjenju.

Toda v poslovnem svetu je Luzeau kljub temu izgubil zaupanje in kredit. Zšel je v plačilne težkoče in moral je prodati vilo v Vincennes. Obubožal je tako, da je moral sprejeti službo v neki trgovini. Ker pa ni bil sposoben, so ga kmalu odpustili. Tako je polagoma propadal in zadnje čase je bil uslužben kot natakar v nekem nočnem lokalju.

Lani se je priletni mož zaljubil v 22letno prodajalko Godeterjevo, s katero je živel v skupnem gospodinjstvu. Toda ljubezen ni trajala dolgo. Nekega dne se je gospodinja čudila, da Godeterjeve ni iz stanovanja. Potrkala je na vrata, toda stanovanje je bilo zaklenjeno. Poklicala je policijo, ki je vdrila v stanovanje in našla dekleta mrtvega. Truplo je že osem dni ležalo v stanovanju. Vse stanovanje je bilo okrašeno z rožami. O morilcu ni bilo duha ne sluha.

Čez nekaj dni je našel redar na bregu Seine pijanega moža. Pri njem je našel pismo, iz katerega je bilo razvidno, da se je Luzeau napil in legel na breg, da bi v spanju padel v vodo. Na policiji je morilec izjavil, da ga je ljubica upropastila. Imel je baje še 40.000 frankov, ki jih je pa Godeterjeva dala svojemu drugemu ljubčku. Zato jo je ubil. Luzeau je hotel skočiti skozi okno policijske prefekture, kar se mu pa ni posrečilo.

Edgar Wallace:

TRIJE PRAVIČNIKI

ROMAN.

»In kaj so hoteli iztisniti iz vas?«
Tujec je nezaupno poškilil na vpraševalca.

»Ali ste vi boss?«

»Ne, jaz sem kletar Mr. Manfreda, Butler je moje ime. Koga naj prijavim?«

»Barborton... Samuel Barborton mi je ime. Povejte mu, da želim, naj mi pozve nekatere stvari. Naslov neke mlade dame... Mis Mirabele Leicesterove. In želel bi bossa (vrhovnemu šefu) nekaj sporočiti. Ti portugalski mulati so se neke noči opili in so blebetali o neki utrdbi, ki jo baje imajo na Angleškem. Na zunaj je navadna hiša, v resnici je pa trdnjava... Tja je odšel...«

Ne, mož ni bil pijan. Hišnik se je sklonil, kakor da bi hotel pobrati s tal vzgalo, in se je pri tem približal obrazu neznanega obiskovalca. Le-ta je močno dihal po tobaku, nikakor pa ne po alkoholu.

»Izvolite počakati!« je menil hišnik in je izginil na stopnicah.

Ko se je vrnil, je pozval Mr. Barborton, naj gre z njim. Videl je posetnika v procelno sobo: v malo izbo, ki se je z dolgimi sivimi plišastimi zastori za empirsko pisalno mizo zdela še manjša.

»Mr. Barborton!« je javil hišnik, se priklonil in odšel.

»Izvolite sedeti, Mr. Barborton!« Manfred je pokazal na stol in je sam tudi sedel.

»Hišnik mi pravi, da vam je na srcu vznemirljiva zgodba... Doma ste iz Capetowna?«

»Ne, to pa ne, Capetowna v življenju še nisem videl.«

Mož za pisalno mizo je priklimal.

»Nu, pripovedujte mi...«

»Ne bom vam mnogo pripovedoval,« je bil nenavadno robat odgovor. »Ni verjetno, da bi hotel tujcu zaupati to, česar bi ne povedal niti Eliji Washingtonu, ki mi je rešil življenje.«

Manfred ni pokazal, da bi ga bile te previdne besede zadele. Njegova soba je videla že mnogo klientov, ki se mu miso hoteli zaupati. Vendar je instinktiv-

no čutil, da bo ta možak v nasprotju z njimi vztrajal do konca in da bo ostal trd ko dijamant. Zato je bil radoveden, kaj je neznanca privedlo k njemu.

Barborton je svoj stol primaknil k mizi in se je s komolci naslonil na njen rob.

»Stvar je taka-le, mister. Kako vam je ime?« Neka skrivnost je, ki ni zgolj moja, na drugi strani pa jo docela poznam samo jaz. Vredna je cel kup zlata. Mr. Elija Washington je to vedel in me je poskušal otipati, Villa pa je naščuval Kruje, da so mi žgali noge, a vendar nisem izdal besedice. Kaj da hočem? Poiščite mi Mis Mirabele Leicesterovo. Pa brzo, če smem prositi, zakaj v štirinajstih dneh se bo nasprotna stranka začela gibati... Ne vem, ali me razumete... Villa ji je gotovo telegrafiral in sodeč po njegovi izjavi že nestrpno čaka.«

Mr. Manfred se je nagnil na naslonilo. V njegove sive oči se je prikrdel dobrovoljen smev.

»Ce vas prav razumem, je vaša želja, da vam poiščemo Mis Leicesterovo.« Mož je energično priklimal.

»Ali slutite, kje bi jo mogli iskati? Ali ima na Angleškem kaj sorodnikov?« je vprašal Manfred.

»Ne vem,« ga je prekinil tujec. »Vse, kar mi je znanega o njej, je to, da biva tod neke in da ji je pred tremi leti — 29. maja, prosim, da si to zabeležite — umrl oče. Umrli je na Angleškem, na dan 29. maja.«

»To je važna zadeva, ki nam utegne olajšati poizvedovanje,« si je mislil Manfred in je vrgel na papir nekaj besed.

»Povedali mi boste kaj podrobnega o utrdbi, kaj ne da?« je menil nato.

Barborton se je obotavljal.

»Hotel sem vam govoriti o njej,« je zategnil, »toda sodim, da sem se premislil. Najprvo mi poiščite mlado damo! In ne pozabite, ob teh besedah je Barborton potolkel po mizi, »ne pozabite, družba je nevarna!«

»Katera družba?« je vprašal Manfred brezbržno. Poznal je marsikako »družbo« in se je sam pri sebi vpraševal, ali ima posetnik tisto v mislih, ki je bila trenutno tudi njemu na umu.

»Družba, o kateri govorim,« je od-

vrnil Barborton. Govoril je zelo počasi in je tehtal vsako besedo; očividno se je bal, da ne bi nehotel izdal kako skrivnost.

Zdelo se je, da je to vse, kar je imel povedati. Vstal je in je jel nekam neokretno iskati po žepih.

Manfred je ugenil, kaj išče.

»Dolžni niste ničesar,« je odmahnil. »Kakor hitro doznamo, kje živi Mis Mirabele Leicesterova, vas nemara pozovemo, da nam poravnate naše faktične izdatke.«

»Lahko plačam...« je vztrajal tujec.

»In mi lahko počakamo.« V nedoumni Manfredovi oči je zopet zasijal oni nedolžni nasmešek.

»Še nekaj bi vas hotel vprašati. Vam je gotovo znano vse, kar se dogaja v tej deželi?«

»Ne vse,« je oni odgovoril resno.

»Ali ste že kdaj čuli o »Štirih pravičnikih?«

Manfred se je nagnil k mizi, kakor da bi ne bil prav razumel. Vprašanje ga je presenetilo.

»Štirje...?«

»Štirje pravičniki...! Prav za prav samo trije. Rad bi se seznanil s temi tiči.«

Manfred je priklimal. »Zdi se mi, da so mi pravili o njih.«

»Menda so ta trenutke neke na Angleškem. Sodišče jih je oprostiti. Čital sem o tem v »Kap-Timesu«... v listu, iz katerega sem izrezal oglas.«

»Ko sem poslednjič čul o njih, so bili v Španiji.« Manfred je vstal in odprl vrata. »Zakaj bi se radi seznanili z njimi?«

»Ker se jih tolpa boji! Zato!« je odgovoril Barborton s povdankom.

Manfred je spremlil posetnika do stopnic.

»Še nekaj važnega ste mi pozabili povedati,« je pripomnil Manfred smehljaje. »Ne bi želel, da odidete, preden mi tega ne poveste. Kakšen je vaš naslov?«

»Hotel Petworth, Norfolkška cesta.« Barborton je odšel; v predurju ga je sprejel hišnik, da mu odpre hišna vrata. Mr. Barborton, ki se mu je nejasno dozdevalo, da je v boljših hišah tak običaj, mu je stisnil v dlan srebrn novček.

Mrki možak se je mrmraje zahvalil; njegov poklon je bil morda nekoliko globlji, njegovo vedenje nekoliko spoštljiveše.

Ko je bil tujec zunaj, je za njim zaprl vrata in jih zaklenil; potem je počasi odšel po stopnicah v biro. Manfred je sedel za empirsko pisalno mizo in si je prižgal cigareto. Šofer je bil baš stopil iz sivihi plišastih zaves, da zavzame prostor na stolu, na katerem je bil prej sedel Mr. Barborton.

Sport

Olimpijski dan v Celju

Dne 6. in 7. t. m. se je vršil v Celju Olimpijski dan, pri katerem so sodelovali SK Celje, SK Atletiki, Motoklub Celje, Aeroklub Skavti in Klub slov. kolesarjev Celje. Na predvečer se je vršil ob 20. promennadni koncert in nato nočni štafetni tek, katerega so se udeležile tri štafete SK Celje, dve SK Atletiki in ena kluba Slov. kolesarjev Celje. Proga 1130 m. Zmagale so vse tri štafete SK Celje v času 3 min. 39 sek., druga v 3 min. 77 sek. in tretja 3 min. 9 sek. Po štafetnem tek se je formalna bakljada, ki je izredno lepo uspela. V četrtek dne 7. t. m. ob 11. dopoldne zbrale so se vse sportne organizacije pred glavnim kolodvorom; tu jih je v imenu mestne občine pozdravil podžupan dr. Ogrizek. V imenu olimpijske propagandnega odbora za Slovenijo je delegat Jakob Gorjanc v krepkih in jednatih besedah orisal pomen Olimpijskih iger, na kar je krenila povorka na sportni prostor. Ob 14. se je pričel izvajati obširni sportni program. Nogometna tekma SK Celje proti SK Atletiki Celje je končala neodločeno 1 : 1. Kolesarska tekma en krog peštek in drugi krog s kolesom (krog 600 m): 1. Stegu Nande KSK Celje v 3 min. 43 sek., drugi Tekave Hinko, tretji Lednik Franc. Damska dirka 2 kroga 1200 m: 1. Mlakar Mici 3 min. 16 sek., druga Šardoner Milka, tretja Šardoner Elsa.

Kolesarska olimpijska dirka 1200 m: 1. Pere Anton 2 min. 52 sek., 2. Tekave Hinko 2 min. 52 sek., 3. Stegu Ferdo 2 min. 52 sek.

Sportni prostor na Glaziji ni pripraven za kolesarske dirke, vendar so zaključile brez vsake neizgode.

Tekm na 3000 m, prijavljeni 4 tekači, zmagovalec Radoš SK Celje v 6 min. 32 sek., drugi Wasle, Atletiki.

Skok ob palici: Zvonko Božič, Celjski Sokol, 2 m 80, Rudolf Poljšak, Celjski Sokol, 2 m 75.

Celjsko občinstvo je pokazalo veliko zanimanje za Olimpijski prireditelj. Na Glaziji so taborili celjski skavti, ter urejevali promet. Komendant 39. peš puka g. pukovnik Vojislav Kostić je dal olimpijskemu odboru na razpolago moštvo, ki je vzdrževalo red pri tekmovanju. Prireditelj je lepo uspešno, tako v moralnem, kakor v gnetnem oziru in gre prirediteljem vse priznanje.

I. Kolo tekem za drž. prvenstvo

Hašk — Sand, BSK — Gradjanski (Osijek), SSK Primorje.

V nedeljo 10. t. m. se prično izločilne tekme v tekmovanju za nogometno prvenstvo države. Dočim so se v prejšnjih letih igrala te tekme po enostavnem Cup-sistemu, je za letošnja tekmovanja določil jugoslovenski nogometni savez, da se imajo odigrati po pravičnejšem srednjeevropskem Cup-sistemu, t. j. da imata odigrata tekme dve tekmi, eno na lastnem igrišču protivnika, kajti brezdomno je klub, ki ne nastopi na lastnem igrišču, a priori handicapan.

Letos se srečajo v teh tekmah trije zanimivi pari. Medtem ko gre BSK, ki ima za protivnika osijskega Gradjanskega kot izrazit favorit v borbo in se bo nedvomno kvalificiral za glavno tekmovanje, ki se vrši po prvenstvenem sistemu na točke, se o ostalih dveh parih ne more trdit, kdo ima večje šanse in izgleda na uspeh.

Nas zanima predvsem par Primorje — SSK. Primorje je letos do finalne tekme z Mariborom, v kateri nas absolutno ni moglo zadovoljiti, pokazalo prav lepo znanje in ves elan moštva, stremčega po uspehih. Tudi sarajevski SSK ima letos trde boje za seboj, kajti dejstvo, da imajo v Sarajevu trije klubi enako število točk in si je SSK le po goaldiferenci priporil prvenstvo podsvave, kaže, da je sarajevski sport v velikem razvoju in razmahu.

Saška smo videli v Ljubljani zadnjikrat pred štirimi leti, ko je našega bivšega prva-ka sigurno izključil iz nadaljnjega tekmovanja za državno prvenstvo. Isto se je dogo-dilo lanske leto bivšemu državnemu prvaku Jugoslaviji, ki jo je v Sarajevu porazil z rezultatom 3 : 2. Iz tega sledi, da je prav opasen protivnik tudi našemu novemu prvaku, vendar upamo, da se bo naše moštvo zavedalo težke borbe, ki ga čaka in da bo castno zastopalo slovenski nogomet.

Prva tekma se igra v Ljubljani na igrišču Primorja na Dunajski cesti, teden dni pozneje nastopi Primorje v Sarajevu, kjer se bo končno odločilo, kateri izmed obeh protivnikov izpade iz nadaljnjega tekmovanja.

— Iz sekcije ZNS. (Službeno.) V skladu s predvidenimi zadružno odpade danes napovedani sodniški tečaj. O prihodnjem predavanju obvestimo g. kandidate pravicočasno. Kot stranska sodnika k tekmii Primorje — SSK se delegirata g. Ačan in Pevalek. — Tajnik.

— Službene objave LHP. (Nadaljevanje iz seje u. o. dne 31. V.) Po § 48. kaz. prav. se uvede proti sodniku g. Šneljerju kaz. postopanje radi dopisa, naslovljenega na SK Muro. — Na dopis SD Rapida od 20. V. 1928 se isti predložijo JHS-u in črtanje iz rednega članstva. — Iz principijelnih razlogov se zavrne prošnja SK Ptuj za odpis denarne globe Din 100. — Vse klube se opozarja, da zapade vsaka prijavljena prijavljenih tekem v dobro podsvaveza v slučaju, da prijavljena tekma ni bila odigrana in ni bila kasneje prijavljena kot odgodena. Prijavniki na ostane v veljavi samo za one tekme, katere se odgodijo in o katerih odgoditvi je podsvavez obvečen. — Tajnika.

— Službene objave LHP. Za prvenstveno tekmo I SSK Maribor — SK Ptuj, ki se vrši v nedeljo 10. t. m. v Ptuj, se delegira sodnikom g. Baltesar, nam. g. Voglar. Klubi se pon. opozarjamo na pobiranje in odvedbo saveznega davka, kakor tudi na pošiljanje obračunov prv. tekem skupno s 5% netto dohodkov teh tekem podsvavezu. — G. Voglar se pod pretjno kazni poziva da najkasneje do 15. VI. pošlje rešenje na dopis od 12. V. (Zadeva Cizelj-Cuvarj). — Tajnika.

— ASK. Primorje, nogometni pravak Slovenije, vabi vse svoje članstvo, prijatelje kluba ter one, ki želijo jasnosti v zadnjih sportnih dogodkih na svoj izredni občni zbor danes ob 20. uri v I. nadstropju Kazine.

— ASK. Primorje (bazena sekcija). Pozivam odbornike in vse članice, da se udeležijo izrednega občnega zbora kluba danes ob 20. uri v Kazine. — Načelnik.

Vrnite neizžrebane srečke!

Da ne bo kdo v nevednosti neizžrebane srečke uničil, obveščamo tem potem vse naše igralce da dobe neizžrebane srečke dobitke po Din 200 na celo srečko to je, 100 Din na polovično ali 50 Din na četrtinko srečke. Neizžrebane srečke naj se takoj pošljejo Zadrudni hranilnici r. z. z o. z. Ljubljana Sv. Petra cesta 19, ki bo dobitke takoj nakazala ali pa zamenjala za srečke prihodnjega kola.

Zadrudna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Posetnikom velesejma priporočamo naslednje tvrdke!

MARIJA ROGELJ manufakturna trgovina perilo za gospode in dame Blago dobro, cene ni. ke Sv. Petra cesta 26	Ivan Jax i sin tovarniška zaloga šivalnih, pisalnih in pletilnih strojev ter koles Ljubljana Gospodetska cesta št. 2	Tovarniška zaloga usnja L. Gerkman Ljubljana Cankarjevo nabrežje št. 1
Rudolf Warbinek prva ljubljanska tvornica klavirjev Ljubljana Hilšerjeva ulica šte. 5	 Cipele- obuče na veliko ALEKS. OBLAT Sv. Petra cesta 18	L. Mikuš Mestni trg šte. 15 Tvornica dežnikov zaloga izprehajalnih palic
Fotografični zavod Ant. Uršič Ljubljana Franciščanska ulica št. 10 v hiši Drž. hipot. banke	Narodna tiskarna Ljubljana, Knaflova ulica šte. 5	

Čevljarji pozor!

Otvoritev zasebnega tečaja

za gg. mojstre in pomočnike, ki se vrši dne 3. julija t. l. — Interesenti zahtevajte prospekt; vodja tečaja Josip Steinman, Ljubljana. 1135

Bukova drva

suha in zdrava, kupi vsako množino — proti takojšnjemu plačilu — družba »ILIRIJA«, Vilharjeva cesta. 1139

Kontoristinja

z večletno prakso (starejša moč), zmožna slovenskega in nemškega jezika — išče stalno mesto, Nastop 1. julija. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Kontoristinja/1138«.

Mlad gospod

vešč slovenskega in nemškega jezika išče službo sluge ali vratarja. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Vesten/1125«.

Znanja želi

soliden gospod s preprosto gospodnično staro 18 do 25 let. — Ponudbe s polnim naslovom pod »Sreča/1123« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje

v novi hiši, dve veliki sobi, predoba, kuhinja in pritlikline — takoj oddam mirni in snažni stranki, Vodovod v hiši, Me-sečna najemina 500 Din. — Ogleda se v Stozicah št. 79 v ponedeljek dne 11. t. m. od 10. do 4. ure popoldne. 1136

Ivan Genussi

pleskarstvo in tlesarstvo

Igriška ulica 10

Za delo se jamč. — Cene nizke!

59-T

Pazite na obleke

ker si veliko, veliko lahko prihranite, če jo daste čistiti in ba-vat v kemično pralnico, kjer je cena najnižja in najbolj solidna postrežba.

Anton Boc,

LJUBLJANA, Selenburgova ul. št. 6/1 — tovarna Vič-Glince.

ZELO ZNIZANE CENE!

Dvokolesa, novi modeli 1928, motorji, otokliki in igralni vozički, najnovjši šivalni stroji in posredstva. Poseben oddelek za popolno popravilo, smajljanje in poliranje dvokoles in otoklikov, vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroka. — Ilustrovani ceniki franco. 11

»TRIBUNA« F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4. Na velesejmu paviljon »G«.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:

PREMOG domači in inozemski za domači karjavo in industrijske svrhe
KOVAŠKI PREMOG vseh vrst
KOKS (tovarniški, plavžarski in pilinski)
BRIKETE

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 15/1.

Ocarinjenje

vseh avoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **RAJKO TURK**, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizijska pravilnega zaračunavanja carine po menl deklariranega blaga in vse informacije brezplačno 51-T

Špalcice

in vse drugo pohištvo v najmodernejšem slogu izdeluje mizarstva tvrdka

JAKOB SKRBINC,

Vižmarje, št. Vid nad Ljubljano

Solidne cene! Garantirano blago! Pav. E

Za dom!

za šivilje, krojače, čevljarje itd.

STOEWER

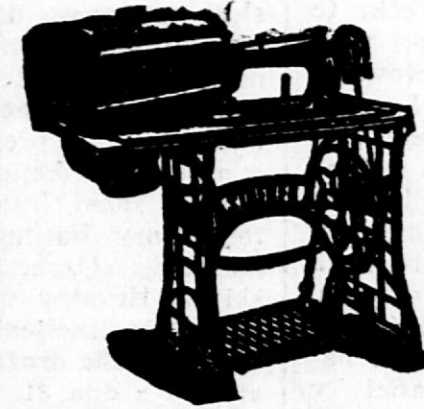
šivalni stroj

Le ta Vam poleg šivanja entia (obšiva), veze (šitka), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega preminjanja plošč in drugo je stroj v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje — Poleg vseh prednosti, ki jih zavzema šivalni stroj STOEWER, je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in ogledite si to izrednost pri

Lud. Baraga,

Ljubljana, Selenburgova 6. I.

Brezplačen pouk v vezanju, rabi aparatov itd. — Ugodni plačilni pogoji. — 15letno jamstvo.

A. d. „Eternit“ Zemun SHS v likvidaciji

Likvidacijski odbor bo prodal potom prostovoljne javne dražbe, ki bo dne 2. julija 1928 ob 2. popoldne pri kr. okrajnem (kotarskem) sodišču v Zemunu

tvornico asbestnega cementnega škrljca

Tvornica je v popolnoma dobrem stanju, takoj pripravljena za delo. Letno se lahko naredi okoli pol milijona m².

Objekt leži na Dunavu in ob železnici ter v središču države SHS. Na ogled vsak dan v Zemunu, Kel 5. novembra št. 9 od 8.—12. in 14.—18.

Kavelje je Din 100.000.— v gotovini ali državnih papirjih po borznem tečaju.

Natančnejša polasnica daje likvidacijski odbor A. d. »ETERNIT«, Beograd, Karadjordjeva ul. br. 63.

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-LOŽENIH RISBAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAS. 29